

Harry v Honbu dōjō během techniky tsuki

ROZHOVOR S HARRYM MITROUEM DAI-SHIHANEM BUJINKAN GREECE DŌJŌ

Když se můj dlouholetý přítel a student Dan Kadera před nějakou dobou rozhodoval, že se za prací přestěhuje do Atén, ptal se mě, zda znám nějaké učitele bujinkan bugei 武神館武芸 v tomto městě, ke kterým by stálo za to chodit na tréninky, aby mohl i nadále pokračovat ve své tréninkové praxi. Nemusel jsem o tom ani dlouho přemýšlet a navrhl jsem mu, aby si vybral mezi bratry Harrym a Antoniosem Mitrouovými. Dan se rozhodl pro Harryho dōjō. Po nějakém čase, když jsme si s Danem psali o jeho zkušenostech s tréninky v Aténách, přirozeně vyplynul nápad připravit rozhovor s tímto učitelem. A tady máte výsledek.

Není to příliš originální otázka, ale přeci ji položím. Mohl bys nám říci, jaká byla tvá cesta k bojovým uměním?

Pamatuji si, že mi bylo 5 let. Dělal jsem sportovní gymnastiku. To trvalo asi 3 roky. Ale mojí velkou vášní byli ninjové 忍者. Sledoval jsem filmy o ninjích a skutečně se mi líbil ten ninja styl (postavy, boje s mečem, jak šplhají atd.). Vyráběl jsem si různé dřevěné zbraně a představoval jsem si, že jsem jako oni. Jako superhrdinové s magickou mocí a speciálními schopnostmi (smích).

Když mi bylo 12 let, přestal jsem s gymnastikou a stal jsem se veslařem. Veslařský trénink byl velice tvrdý, jelikož jsem

trénoval na mistrovství. Ale nezapomněl jsem na to tajuplné nadšení pro kouzlo shinobi 忍び a samurajů 侍 a příběhy o nich. V té době jsme já a můj bratr Antonios kupovali všechny časopisy o bojových uměních, kde bylo možné nalézt články o ninjích a jejich umění. Narazili jsme na zvláštní vydání časopisu, kde jsme našli rozhovor s Hatsumi senseiem, mluvil zde o bujinkanu 武神館 a bojovém umění ninjutsu 忍術. V časopise byl také inzerát od řeckého instruktora Dimitrise Papanicolaua, který v Řecku uspořádal seminář s Bo Munthem.

Dimitris byl napůl Řek a napůl Švéd, byl to student Bo Muntheho a byl prvním řeckým instruktorem. To byl můj první

seminář, první kontakt s ninjutsu, když mi bylo 12 nebo 13 let. V té době jsem zcela nerozuměl, co vlastně dělají, protože první učitelé v té době dělali smíšené věci, trochu karate, trochu jūdō a říkali tomu ninjutsu. Bylo to jako mystické umění, moc lidí o tom nemluvilo. Bylo to jako nějaká sekta (smích). Ale později jsem pochopil, že bujinkan, jak byl učen zde v Řecku, nebyl jako skutečný bujinkan vyučovaný Hatsumi senseiem 初見先生.

Přestěhoval jsem se do Francie, za studiem a za prací, a samozřejmě abych začal se svojí vášní ninjutsu znovu, ale tentokrát s Arnaudem (poz. red.: Dai-shihan Arnaud Cousergue, Francie). Teprve když jsem byl ve Francii, tak jsem poro-

Harry znova během tsuky, tentokrát s kama yari

zuměl, co je tenchijin ryaku no maki 天地人略之巻. Hodně mi pomohlo, že jsem se předtím věnoval gymnastice a atletice a mohl jsem se tak učit rychleji. V 90. letech jsem studoval na univerzitě v Paříži a měl jsem přitom různá zaměstnání, abych dal dohromady peníze a viděl tak Hatsumi senseie, když navštívil Evropu za účelem tai-kai 大会. Měli jsme štěstí, protože v té době jsme měli možnost také pozvat další z evropských Shi no Tenno 四之天王.

Poprvé jsem viděl Hatsumi senseie v roce 1994, na tai-kai v Manchesteru a ten rok bylo tématem sōjutsu 槍術. Bylo to úplně jiné vidět Hatsumi senseie na vlastní oči místo na videu. Stejně to bylo s jeho studenty jako Seno sensei a Oguri sensei, Someya sensei atd. V té době jsem se snažil vydělat si vždy dost, abych mohl jít a vidět Hatsumi senseie kdykoliv, když přijede do Evropy. V roce 2000 jsem poprvé navštívil Hatsumi senseie v Japonsku. Od té doby doted tam jezdím každý rok dvakrát.

Přeci jen by mě ještě zajímalo, čím to, že ses rozhodl věnovat svou pozornost právě bujinkan bugei?

Nikdy jsem nedělal žádné jiné bojové umění nebo bojový sport. Bujinkan a ninjutsu jsou pro mě skutečně

jedinečné a mají jakožto bojové umění všechno. Umění ninjutsu má reálnou tradici, stovky let starou, což nám umožňuje vstoupit do historické praxe lidstva, konfliktů a lidí, a tím lépe porozumět lidské přirozenosti. Bujinkan se skládá z 9 tradičních škol koryū 古流, ve kterých je Hatsumi sensei sōke. Každá z nich má jiné taktické a bojové metody. Je to zajímavé ... napříč školami jde všech 5 bojových stylů – taihenjutsu 体变術, dakentaijutsu 打拳体術, koppōjutsu 骨法術, kosshijutsu 骨指術, jūtaijutsu 柔体術. To je také aspektem Gogyo no katu 五行之型, dále kombinace 3 různých vzdáleností v boji se zbraní a beze zbraně (dlouhá, střední a krátká vzdálenost), a to je na učení Hatsumi senseie to, co upoutalo mou pozornost, zkombinovat všechny tyto znalosti dohromady.

Harry během techniky taijutsu

Kdy ses rozhodl otevřít své dōjō?

První kroky jsem udělal, když jsem byl ve Francii. Měl jsem nějaké vlastní studenty, které jsem učil. Když se snažíte něco vysvětlovat a učit někoho, lépe rozumíte pohybu a učíte se z vlastních chyb. V roce 1996 můj bratr otevřel dōjō v Athénách. Já jsem navštěvoval Řecko jednou za rok, abych mu pomohl a abychom mohli studovat a trénovat budō spolu a mohli rozšiřovat umění budō taijutsu a bujinkan v Řecku. Když jsem se vrátil z Francie v roce 2006, oba jsme učili v dōjō mého bratra. Krátce poté jsme se rozhodli se oddělit a já mám od roku 2014 své dojo v Peristeri (čtvrť v Athénách).

Tvůj bratr Antonios vede také dōjō v Athénách. Jak vypadá vaše spolupráce?

Hustě. :-D Jsme dvojčata. Proto nám také Hatsumi sensei říká Futago ryū (dvojčata draci nebo dvojí nagare). Záleží na konkrétním posledním kanji. :-) 双子龍 | 双子流

Ale rozhodli jsme se pro rozdílné cesty. Já jsem se přestěhoval do Francie v roce 1994, abych mohl pokračovat ve svém studiu, zatímco Antonios zůstal tady v Řecku, protože pracoval jako vedoucí u bezpečnostní agentury. Ale měli jsme stejný zájem. Stejný zájem, ale rozdílný přístup. Je fajn vidět dva rozdílné instruktory. Také Antonios, když mě přijel navštívit do Francie, šel ke mně na trénink a naučil se různé věci z taktických metod. Stejně to bylo se mnou. Učil jsem se z jeho zkušeností. Když jsem se vrátil v roce 2006 do Řecka, pomohl mi a pracovali jsme společně.

Máme opravdu dobré vztahy, jak na tatami, tak mimo tatami. A snažíme se učit jeden od druhého. To znamená, že jsme jeden druhému nejen učitelem, ale i studentem. Ale jako bratři jsme se občas také pohádali. Dnes Antonios někdy přijde do mého dōjō, aby vedl trénink, a někdy vedu já trénink v jeho dōjō. A takto mají studenti možnost vidět různé přístupy k pohybům a myšlení. Spolu organizujeme semináře atd. Máme speciální kurzy VIP ochrany, taktického boje, první pomoci v bojových podmínkách a také jsme instruktory technického potápění (potápění s obohacenými vzduchovými směsmi).

Časem člověk zjistí, že zde nejsou žádná tajemství, ale hlubší detaily, které vyjdou na povrch skrze trénink.

Jaká je tvá profese a má nějaké propojení s bujinkanem?

Koncem roku 1998, kdy jsem získal magisterský titul ve Francii, jsem pracoval pro ochranku na řecké ambasádě ve Francii. V té době jsem přišel do kontak-

tu s mnoha lidmi ze zvláštních jednotek a pořádkových složek. A sdíleli jsme své zkušenosti a znalosti z různých taktik a bojových umění.

Postupně jsem začal mnoho z nich trénovat, také v různých zemích, strategií a taktiku ninjutsu. Problémy týkající se ochrany osob, taktický boj (taktický nůž, střelné zbraně atd.), první pomoc.

Vedle toho jsem vytvářel mnoho bojových scén, různé choreografie pro divadlo a film. Všechno toto je spojeno s bujinkanem. A to je také částečně mé zaměstnání dnes. Jsem také instruktorem rekreačního a technického potápění. Také jsem se před třemi roky vrátil na vysokou školu studovat psychologii a kriminologii.

Při svém studiu ses věnoval i léčení amatsu tatara. Jak ses k tomu dostal a pod kým jsi studoval či studuješ? A pokud bys nám mohl trochu více přiblížit samotné amatsu tatara, budu moc rád, když svou odpověď rozšíříš.

Hatsumi sensei mluvil poprvé o amatsu tatara 天津踏鞠 na tai-kai v Anglii v roce 1999 a udělal speciální trénink. Není to škola. Medicína Hichibuku goshinjutsu 秘致武九護身術 byla původně učena současně s bujinkan ryū-ha jako součást starobylých přírodních nauk a učení amatsu tatara. První kroky v amatsu tatara jsem se naučil od Petera Kinga, taihenjutsu a japonská anma 按摩 masáž (Tlakové a reflexní body. To podporuje nápravu a obnovení normálních funkcí uvolněním

Na co dáváš největší důraz při svých trénincích?

Jsem přesvědčený, že ať už v boji beze zbraně nebo s použitím zbraní je kinetika stejná a vychází ze základních kamaí a pohybů Kihon.

Vytrvalý trénink a pronikání do hloubky je také jeden z důvodů, proč tradiční školy nejsou v naší době nijak zvlášť atraktivní. Většina lidí vyžaduje možnost dosahování v umění nebo ve sportu „milníků“.

Tímto způsobem cvičení získává tělo svalovou paměť, kterou potřebuje a začínáme tak mít širší perspektivu a hlubší porozumění v našem umění.

I já, když vidím Hatsumi senseie a něco je pro mě složité pochopit, jdu zpět k základům a od základů porozumím tomu pohybu. To je také to, co učím své studenty.

Harry během keiko ve svém dōjō

Harry během další z technik tajjutsu

svalové tenze, obnovení životní energie a zlepšení odvodnění, vytvoření stavu zdraví a vitality). Našel jsem rovněž mnoho souvislostí reflexologie s thajskou masáží, kterou jsem se učil dříve. Studiem vitálních bodů kyusho, které pochází z Kotō ryū a Takagi yōshin ryū, můžete porozumět biomechanismu a fyziologii lidského těla. Díky tomu rozumíte správně výkrutům nebo tomu, jak zasáhnout ten správný bod, abyste narušili oponentovu stabilitu. Stejně věci se učíte skrze terapeutické metody a tradice jako amatsu tatara. Jak můžete léčit a manipulovat s rozdílným druhem bolesti lidského těla. Ne jen pro druhé, ale také pro vaše tělo. A to je aspekt goshinjutsu 護身術.

Goshinjutsu znamená sebeobrana. Ne sebeobrana ve smyslu, že na mě někdo zaútočí, ale sebeobrana ve smyslu, jak chránit své tělo, aby nebylo zraněno nebo traumatizováno. Například když jsem na bitevním poli, jak být schopen bojovat jeden den a uchránit si energii, abych byl schopen bojovat také další den. Existuje také jedno úžasné rčení: Pokud víte, jak zabít, víte, jak léčit. Ale znovu, učil jsem se jenom malou část amatsu. Peter King o tom může pohovořit více a také o jednotlivých úrovních.

V poslední době se začíná objevovat mnoho seminářů s tématem Gikan ryū. Jaký myslíš, že může být důvod, že se to začalo učit teprve před několika lety?

Harry s Antoniosem ve společnosti Seno senseie v den, kdy jim byl udělen titul dai-shihan

Pamatuji si, když Hatsumi sensei přišel podruhé do Paříže, bylo to v roce 1997. Tématem bylo jōjutsu 杖術. Před vlastním tai-kai se konal speciální trénink pouze pro studenty Arnauda. Tam byla poprvé ukázána sanpō no kata s feelingem Gikan ryū. To bylo poprvé, kdy jsem viděl pohyb a koncept této ryū.

V Japonsku ve stejném roce učil sōke kihon happō s konceptem nebo feelingem Gikan ryū. Jiný způsob chůze saba-ki, výkruty jako omote gyaku a ura gyaku a zvláštní varianty te hodoki. V roce 2000 bylo v Japonsku tématem koppōjutsu.

Mnohokrát byly vyučovány techniky Kotō ryū, ale ve skutečnosti Hatsumi sensei mluvil o Gikan ryū v rámci daných technik. Není tu mnoho co říct, protože Hatsumi sensei učí jen základní koncepty; jak se pohybovat v úhlu 90°, jak kopat, jak dělat údery atd. Poprvé vloni Noguchi sensei řekl otevřeně, že učí Gikan ryū, ale s tím, že nebude říkat názvy jednotlivých technik. Po mé cestě do Japonska jsem viděl inzerovat hodně seminářů na toto téma, ale nevím o tom mnoho.

Tvým učitelem byl Seno Hideo sensei, jak dlouho jsi pod jeho vedením studoval?

Setkal jsem se s ním poprvé v roce 1994 na tai-kai. Obdivoval jsem jeho nízké kamae 構 a nízké držení těla a také jsem velmi obdivoval Hatsumi senseie. Měl jsem hrozně rád oba dva. Hatsumi sensei dal Senovi přezdívku Úsměv smrti. Začal jsem navštěvovat jeho tréninky hned, jak jsem po roce 2000 přijel do Japonska. Ale v roce 2005 jsem se rozhodl napsat dopis, který jsem dal Seno senseii, kde jsem ho požádal, abych se mohl stát oficiálně jeho studentem. Pamatuji se na ten výraz, který Seno sensei měl, když dopis otevřel, a viděl jsem zde spojení učitele a studenta. Protože Seno mi řekl, že bude muset jít požádat sōkeho, viděl jsem také veliké lidské spojení mezi ním a Hatsumi senseiem.

Čím Tě Seno sensei oslovil nejvíc?

Byl striktní, ale usmíval se. Někdy byl ke studentům velmi tvrdý a někdy mírný. Byly chvíle, které mě děsily, když

Harry s Danem
během keiko

sensei prováděl techniku, protože se mi díval přímo do očí a já ztratil naprosto schopnost pohybu. :-). A když jsem se ho někdy znovu zeptal na pohyb techniky z nějaké ryū-ha, tvrdil, že on sám ho taky zapomněl. Hahaha a ve skutečnosti to udělal, aby viděl, zda se studenti skutečně koncentrují na trénink. Zapomenutí tady neznamenal, že nevěděl. Později jsem zjistil, že přišlo něco, čemu říkáme „přirozený pohyb“, všechno dělat bez myšlení, avšak precizně.

Když vyučoval základy, vždy se pohyboval v nízkých postojích a velmi rychle a flexibilně, což bylo v jeho věku obdivuhodné. To upoutalo mou pozornost – kromě respektu, který měl k Hatsumi sensei.

Seno sensei byl velice laskavým člověkem, který věnoval vždy velkou pozornost studentům na svých lekcích v honbu dōjō. Jaké byly tréninky v jeho dōjō? Byly odlišné?

V honbu dōjō je každý stejný. Seno sensei byl velmi laskavý, velkorysý a skutečný gentleman bujinkanu k lidem, kteří přišli, aby ho pokaždé viděli v honbu dōjō. Na druhou stranu trvalo několik let, než jste ho mohli začít považovat skutečně za svého učitele, než k vám přistoupil, aby vám ukázal základ některé ze škol. A to je aspekt předávání, „předání probíhá naprosto přímo z učitele na studenta“. To bylo přesně to, co jsem s ním ve skutečnosti dělal, začínal jsem od nuly. Aniž bych se ho ptal, snažil jsem se ho kopírovat a učit se, co mi předával. A díky mé trpělivosti, respektu a důvěře v něj mi začal vysvětlovat hlouběji významy pohybů v jednotlivých školách bujinkanu. To byl jeden z mnoha různých způsobů tréninku v jeho dōjō.

Vím, že jsi v kontaktu s jeho rodinou a dokonce máš ve svém dōjō vystavený pásek, který ti jeho rodina dala. Pověz nám něco více o osobě Seno senseie.

Mimo jeho dōjō, skutečnou životní lekcí bylo, když jsem ho navštívil v jeho domě. Viděl jsem místnost, kde měl Seno sensei vystaveny různé zbraně, také poznámky, a já ho často požádal, aby některé otevřel a přečetl, i když byly v japonštině a já jim nemohl rozumět. Byly to skvělé okamžiky jeho učení. Nejen jako budōky, ale i jako člověka. Byla to čest

Seno sensei byl pro Harryho učitelem na cestě budō

Na lekcí Seno senseie v Honbu, kdy Harry byl v roli ukeho

být takhle blízko této osobnosti. Bylo mi skutečně poctou, když se Seno sensei vyjádřil, ještě předtím, než zemřel, že chce, abych měl jeho pásek. Bylo velmi dojemné, když mi jeho žena dala jeho pásek, když jsem ji navštívil poté, co sensei zemřel. Mám pocit, že Seno sensei a Oguri sensei skutečně nezemřeli, pokud jsou zde studenti, kteří mohou předat to, co oni předali jim.

Bujinkan je teď plný změn. Hatsumi sensei předává několika svým nejstarším studentům menkyo kaiden a titul sōke pro některé školy z bujinkan ryū-ha. Dan říkal, že jsi byl v Japonsku v době, kdy k některým těmto předáním došlo. Můžeš nám to trochu přiblížit?

Věřím, že Hatsumi sensei ví, co dělá, a že to měl v plánu od začátku. Je to jako v anime Dragon Ball. Hlavní hrdina shromáždí magické artefakty, které mají pohromadě unikátní moc. Následně se rozletí do všech stran a je potřeba znovu je shromáždit. Masaaki Hatsumi, sōke 9 škol, udělal to samé. Rozdělil školy mezi své studenty. V určité době přijde někdo, kdo je zase posbírá – všech 9 škol bude zas pohromadě. (To je to, čemu věřím já, ale možná to tak nebude...)

Harry s Danem při přípravě rozhovoru

Takže studenti, kterým dal Hatsumi sensei titul sōke, jsou nejstarší studenti.

Jako:

Ishizuka sensei – Gyokko ryū,
Nagato Toshiro sensei – Shindenfudō ryū,
Noguchi Yukio sensei – Kotō ryū,
Kan Junichi sensei – Gyokushin ryū,
Furuta san – Kumogakure ryū,
Norio Sakasai – Takagi yōshin ryū a Gikan ryū,
Takumi Tsutsui – 35. sōke Togakure ryū ninpō.

Pamatuji se, že v jedné epizodě starého seriálu Sekai ninja-sen jiraiya, kde Hatsumi sensei a Takumi Tsutsui jsou protagonisté, mu Hatsumi sensei řekl: „Měl bys být připraven, protože ty budeš příštím sōkem tradice Togakure ryū.“

Věřím, že to je velmi dobrá volba, protože on je herec, má konexe a je velice známý. Může svým vlastním způsobem dostat lidi do bujinkanu, přilákat další studenty. Toto je také součást ninjutsu, jak manipulovat s masami lidí. Ani s těmito změnami se způsob, kterým

učím, nezměnil a ani lidé, kteří mají teď titul sōke, nezměnili moc způsob, kterým učí. Je to prakticky stejné. Časy se mění, v minulosti jste museli prohledat velké množství časopisů a knih, abyste našli nějaký obsah o ninjutsu. Nyní můžete najít všechno stisknutím tlačítka vašeho telefonu. Takže časy se mění a toto je zase jiná změna. To je také aspekt Gyokko ryū, jít s proudem, následovat vlny. „Voda vždy ubíhá po přirozeném sklonu země, ale to je jen začátek pouť.“

Jaké jsou tvé další plány do budoucna v rámci studia bujinkan bugei?

Můj plán je pokračovat v každoročních návštěvách Japonska a následovat učení sōkeho Masaakiho Hatsumiho a toho, co mi Seno sensei předal. Také chci učit, i když zestárnu, a studovat pod dalšími dai-shihany. I do svého dōjō často chodím brzy před tréninkem a studuji základní formy, postoje s různými zbraněmi. Mé tělo zůstává soustředěné a svěží, aniž by zrezivělo. Mým cílem je sdílet se studenty, co jsem se naučil. A povznést bujinkan zde v Řecku. Také vyučovat na seminářích mimo Řecko.

Děkuji moc, Harry, za tvůj čas a přeji ti mnoho štěstí na tvé cestě.

Také děkuji. Díky Bujinkan Prague za tento rozhovor. Je to pro mě pocta.

● *Díky za tento rozhovor patří také Danovi, který jej nejen zprostředkoval, ale podílel se i na jeho přípravě a překladu.*